

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

100. Qui in Ecclesia instar Patrini tenuit puerum in domo jam baptizatum;
quæritur, an contraxerit impedimentum Catechismi non dirimens, sed
impediens? Et an hodie contrahatur hoc impedimentum, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Sup. hoc in §. 1. & 2. Ref. fol. 2. not. seq.

§. 1. **R**espondeo quod nullum est Ecclesia præceptum ut in tali Baptismo Patrinus adhibeatur. Ita Sotus in 4. dist. 42. q. 1. art. 1. Henricus lib. 2. cap. 18. in fin. Sanchez lib. 7. disput. 62. Suarez quest. 67. art. 8. Rodriguez & Zambranus. Cum enim in tali casu necessitatis parentes ferme non possunt viros idoneos eligere ad munus patris, credibile non est Ecclesiam talem eis obligationem imponere voluisse. Sed etsi aliquis in hoc casu materialiter teneat infantem baptizandum, non ideo patrinus ejus efficitur. Verum si aliquis in privato Baptismo infantem teneat ex proposito, ut patris munus obeat, verus patrinus efficitur, atque cognationem spirituales contrahit. Ita Coninch. de Sacrament. disput. 32. dub. 2. Resol. 97. §. conclus. 5. & Layman lib. 5. tract. 2. cap. 9. num. 5. qui citat Navarrum, Vivaldum, Armillam, Suarez, & Zambranum.

Sup. hoc supra in Ref. 96. §. 8. Notandum est hic obiter quod, & in Resol. 97. §. Difficultas, & in Resol. seq. §. Notandum, in fine, & seq.

2. Non desinam tamen hic adnotare id, quod alibi docuimus, nempe Sanchez de Matrim. tom. 2. lib. 7. disput. 62. num. 5. & alios docere, quod si verè & propriè in baptismo collato ex periculo mortis adhibeatur patrinus, & tenens velit munus susceptoris obire, adhuc non contrahit cognationem spirituales, cum non sit in potestate tenentis situm hanc cognationem contrahere, nisi petita ab Ecclesia serventur: at munus susceptoris non obitur propriè, nisi quando Baptismus est solemnus, ut docent Sotus, Gallegus, Emmanuel, Vega, & ipsemet Suarez. Nec obstat baptizantem in ea necessitate contrahere, quia baptizans confert verum Sacramentum: at qui sic tenet, vel suscipit, non dicitur propriè tenere, vel suscipere eo modo, quo ab Ecclesia statutum est. Susceptio enim est ceremonia ab Ecclesia instituta ad Baptismum solemnem, ac proinde solemnitate deficiente, deficit quoque vera susceptoris ratio. Vide etiam Granadum de Sacrament. in 3. part. controvers. 4. tr. 2. disput. 5. num. 4.

RESOL. XCIX.

An qui tenet infantem in Baptismo nomine alterius, contrahat ipse cognationem spirituales, vel ille, qui eum misit?

Et an dicta cognatio spiritualis contrahatur ex Baptismo, sive in Ecclesia, sive domi, sive cum ceremoniis, sive sine illis ministrato?

Et an, qui tunc assumuntur in Parrinos eandem contrahant cognationem, si prolem offerant ad Baptismum tanquam Patris, & ut tales ejus curam suscipiant?

Et quid, si quis non tetigit infantem in Baptismo, quamvis in Parrinum assumatur; quod idem est dicendum de Confirmatione?

Et quando post Baptismum domi collatum propter necessitatem, tunc quando solennes ceremonia in Ecclesia suppletur, aliquis adhibeatur, ut Patrinus; an in tali casu contrahat etiam aliquam propinquitatem?

Et quid de illo, qui adhiberetur, dum quis scienter, vel ignoranter rebaptizaretur? Ex p. 3. tract. 4. Resol. 2.

Sup. hoc supra in Ref. 96. §. Nota etiam.

§. 1. **I**psam procuratorem cognationem contrahere putant Sotus in 4. sent. dist. 42. q. 1. art. 2. prope finem. Toletus lib. 7. c. 8. n. 5. & alij.

2. Sed ego contrariam sententiam teneo, quia talis in tali casu non suo, sed alieno nomine tenet. Ergo patrinus non est, sed loco patris fungens, &

ita docent Sylvest. ver. Matrim. 8. q. 7. dicto 15. Emmanuel Sa de impedimentis matrimonij, n. 5. verb. cum quis per procuratorem. Covarruvias, & alij quos citat, & sequitur Sanchez de Matrim. tom. 2. lib. 7. disput. 59. n. 2. quibus ego addo Sylvium in addit. ad 3. part. q. 56. art. 5. ad 4.

3. Imò ego puto probabiliter contra Layman in Theol. moral. lib. 5. tr. 10. part. 4. n. 5. Coninch. de Sacrament. disp. 32. dub. 2. n. 40. Rebellium p. 2. lib. 3. q. 6. n. 11. Philarchum de offic. Sacerd. tom. 1. lib. 2. c. 11. Emanuelem Sa citatum, Abbatem in c. veniens, n. 4. de cognat. Spir. & alios, neque ipsum principalem, qui legatum mittit, cognationem ullam contrahere. Et ita docet Covarruvias ubi supra, n. 6. Sanchez n. 4. Reginaldus in praxi tom. 2. lib. 3. c. 20. sent. 3. n. 156. & Villalob. in sum. tom. 1. tr. 14. diff. 9. n. 18. ubi sic asserit. [El Principe, que se hizo padrino de un infante por procurador, embiando qui en lo sea en su nombre, al tiempo que le baptizan, no contrae cognacion espiritual, porque no es verdaderamente padrino, porque no saca al niño de pila, ni le tiene quando le baptizan que es atto personal, ni basta hazerle por tercera persona, ni tampoco contrae este parentesco espiritual el procurador, porque en nombre del principe saca el niño de pila, porque esse no tiene intento de ser padrino, lo qual es necessario, como queda dicho.] Sed in tali casu principalem, qui procuratorem constituit, cognationem contrahere, magis probabiliter tenet novissime Basilius Pontius de matrim. lib. 7. c. 39. n. 10.

4. Notandum est tamen hic obiter, me conclusisse rectè his diebus contra Sotum in 4. dist. 42. q. 1. art. 2. & alios, quemdam non contraxisse cognationem spirituales, quia non tetigerat in Confirmatione infantem, quod etiam in Baptismo est dicendum; nam ad illam contrahendam requiritur contactus physiceus. Ita Sanchez, & Villalobos ubi supra. n. 9. qui etiam, n. 7. cum aliis docet contra Angelum verb. Matrim. n. 7. Lopez in instruct. p. 2. c. 51. & alios tenentes pueros in Baptismo in casu necessitatis extra Ecclesiam, cognationem supradictam non contrahere.

5. Non reticeam tamen. Sylvium in addit. ad 3. p. q. 56. art. 3. ad 1. putare, quod contrahitur propinquitas hæc ex Baptismo, sive domi, sive in Ecclesia, sive cum ceremoniis, sive sine illis ministrato, & qui tunc assumuntur in patris, eandem contrahunt, si prolem offerant ad Baptismum tanquam patris, & ut tales ejus curam suscipiant: si autem offerant, non ut patris, sed solum ut subservientes necessitati, probabile est quod nullam contrahant. Et similiter si post Baptismum domi propter necessitatem collatum, adhibeatur ut patrinus, tunc quando solennes ceremonia suppletur, nullam etiam contrahit propinquitatem, sicut nec ille, qui adhiberetur, dum quis, vel scienter, vel ignoranter rebaptizaretur. Ita Sylvius.

RESOL. C.

Qui in Ecclesia instar Patris tenuit puerum in domo jam baptizatum, queritur, an contraxerit impedimentum Catechismi non dirimens, sed impediens?

Et an hodie contrahatur hoc impedimentum, vel sublatum sit per Concilium Trid. sess. 22. c. 2. de reformat. matrim?

Et an Parochus in supra dicto casu debeat, & ad id teneatur scribere in libro, quod sint illi Patris in solo

Sup. hoc quod hic docetur, & in principio seq. §. Supra, in Ref. 96. §. 8. Notandum est hic obiter quod, & in Resol. 97. §. Difficultas, & in Resol. 98. §. 1. vers. Verum.

Sup. hoc magis late in Ref. seq. & pro contextu in duabus ultimis lin. hujus Ref. infra in Resol. 101. magis late.

solo Catechismo, & quod puer fuit in domo baptizatus? Ex p. 3. tr. 4. Ref. 259. aliis 260.

hoc
cuius pro
re. siem
Kaf. praece
m.

Hic casus in praxi saepius solet accidere; ideo notandum est; quod tale impedimentum contrahitur, quando quis tenet aliquem in Catechismo, qui solet praemitti Baptismo, respondendo ejus nomine Sacerdoti interroganti, an credat, an renunciet diabolo, &c. Sed nota, quod quando haec caremonia solet baptismum comitari, communiter fit idem, qui tenet in Catechismo, & in Baptismo; tamen quandoque sunt diversi, ut quando in necessitate puer subito ab obfetrice baptizatur, & caremonia postea in Ecclesia suppletur, tunc enim quis instat Patrini pro eo respondet & tunc talis ex c. 2. de regener. spirit. in 6. contrahit impedimentum Catechismi non dirimens, sed impediens. Hoc supposito, quaritur an hodie contrahatur hoc impedimentum; vel sit sublatum per Concilium Tridentinum sess. 24. c. 2. de reform. matrimon. Aliqui negant esse sublatum. Ita tenet Palatius in 4. dist. 42. quest. unic. & Bartholomaeus de Ledema de Matrim. dub. 46. in priori editione, & alij, qui post Tridentinum scribentes, affectum esse impedimentum, ut Toletus, Vega, Lopez, Cuchus, Anglez, & alij, & ita ex neotericis Societatis Jesu, tenet etiam hanc sententiam Rebellius part. 2. lib. 3. q. 18. n. 20. & Valentia tom. 4. dist. 10. quest. 5. punct. 4.

2. Sed ego puto cum Basilio Pontio de Matrim. lib. 6. c. 11. num. 3. qui citat Sanchez, hoc impedimentum esse sublatum per Concilium Tridentinum, ubi in Baptismo, vel Confirmatione vult tantum contrahi cognationem spiritualem inter baptizatum, ejusque patrem, & matrem ex una parte, & baptizatum, ac susceptores ex fonte ex alia parte, omni alia cognatione spirituali sublata: verba Concilij sunt haec, *Omnia inter alias personas hujus spiritualis cognationis impedimentis omnino sublata*, Et quia existimare aliquis posset Concilium solum agere de impedimento cognationis spiritualis provenientis ex Baptismo, quod vult non extendi ad alias personas, sicut olim extendebatur, ideo Pontius adducit declarationem sacrae Congregationis, quae Concilij sensum esse hunc, quem diximus, aperte demonstrat, sic enim habet. Qui in Ecclesia fuit praesens ei, qui domi verè fuit baptizatus, si deinde in Ecclesia fuerunt servatae solemnitates, nullam cognationem spiritualem contraxit. Itaque committantur Ordinario, ut si legitimis probationibus competet D. N. filium prius fuisse baptizatum, declaret nullum inter N. ipsum, & dictum filium adesse impedimentum cognationis spiritualis. Ita sacra Congregatio, Et hanc opinionem esse probabilem; tenet Coninch. de Sacram. disp. 30. dub. 3. num. 24. & illam tenet etiam Fillidius tom. 1. tract. 10. part. 2. cap. 9. num. 273; & Villalobos in summa, tom. 1. tractat. 14. disp. 2. num. 5.

3. Sed quia contraria opinio est etiam probabilis, deducit Sanch. de matr. tom. 2. lib. 7. disp. 10. num. 13. expedire, ut Parochus describat in libro (quem habere debet ad describendum nomina patrinorum, juxta Tridentinum sess. 24. de matr. c. 3.) an sint illi patrimi in solo Catechismo, quod puer sit jam domi baptizatus. Ita Navarrus, & alij. Et quamvis hi non explicent, an Parochus ad id teneatur, at existimo eum teneri, quia Tridentinum patrinorum nomina describi jubet, quo sciatur, qui cognationem spiritualem contrahant, ne matrimonio inique contrahantur. At latissima est differentia,

Tom. 1.

num in baptismo tenuerint, an in Catechismo. Nam priori casu est impedimentum dirimens, posteriori autem ad summum impediens, & juxta nostram sententiam est nullum impedimentum. Unde non fideliter id describeret Parochus, nisi annotaret solius Catechismi patrimos fuisse, defraudaret enim Concilij intentionem, ansamque praebet dissolvendi matrimonia valida, cum eo solo impedimento inita, cujus ego testis sum oculatus in casu Granatae contingenti. Haec Sanchez. Verum Gutierrez de Matrim. c. 84. man. 7. praecise, & in rigore non videtur hoc onus sub peccato mortali Parochis imponere.

RESOL. CI.

Infans fuit propter necessitatem baptizatus, v. g. in capillis, manu, pede, &c. quaritur, an postea dicitur rebaptizatur in Ecclesia sub conditione, Patrimus contrahat cognationem spiritualem?

Et hoc procedit in omnibus casibus, in quibus necesse est rebaptizare puerum sub conditione.

Et an hoc etiam procedat in praedictis casibus in rebaptizante?

Et an si quis v. g. teneat ut Patrimus filium Petri, credens esse Pauli, contrahat cognationem spiritualem?

Et quid sit dicendum de uxore, quae per ignorantiam levat filium mariti, &c?

Et an maritus, & uxor possint absque ullo peccato esse Patrimi aliena prolis? Ex part. 1 r. tr. 8. & Misc. 8. Refol. 57.

Questio curiosa, & procedit in omnibus casibus, in quibus necesse est rebaptizare puerum sub conditione, ideo ad illam sic respondet Diecastillus de Sacr. tom. 3. tr. 10. dist. 27. n. 260. Si non omnino moraliter certum sit priorem Baptismum validum fuisse, & ideo infans rebaptizetur sub conditione, contrahitur cognatio, & consequenter non potest contrahi matrimonium inter personas alias in Baptismo certo impeditas, quia dum non constat de Baptismo praesumit Ecclesia cognationem; cessabit autem talis praesumptio, si postea constet Baptismum esse validum.

2. Ex quo inferitur, quid dicendum sit, quando quis rebaptizatur eo quod nondum integre natus, fuerat baptizatus; tunc enim (quidquid alij dicant) si baptismus collatus fuerit prius in ea parte, ubi ita certum sit eum fuisse validum, ut non sit sub conditione iterandus, ex priore Baptismo contraheretur cognatio, non ex posteriore, & contra verò si inter doctos sit dubium aut questio, an in ea parte collatus Baptismus valeat, eadem dubitatio erit pro cognatione spirituali. Si verò sint pro utraque parte opiniones probabiles, quarum altera neget valere priorem baptismum, altera affirmet, poterit tuta conscientia quis utramvis eligere, & secundum unum probabile erit ex tali Baptismo non oriri cognationem. Quod totum mihi placet, quamvis haec omnia non tam pertineant ad Patrimus, de quo nunc agimus, quam ad baptizantem. Nam in tali Baptismo vix aut nunquam potest, aut solet esse mentio nedum praesentia Patrimi. Ita Diecastillus, & ego.

3. Sed hic quaero primo, an si quis verbi gratia teneat ut patrimus filium Petri, credens esse Pauli, contrahat cognationem spiritualem? Negativè respondet ex Sanchez Reginald. tom. 2. lib. 3. n. 155. & alij. Quia revera hic non intendebat exercere

F 3 actionem

Sup. hoc
cursum su-
pra in dua-
bus ult. litt.
Refol. 99.

ANTON
Opera
Tom. 10 II
E III

hoc
hic
tur, &
incipio
Supra
cl. 96
Notan-
est hic
erquod
Refol.
6. Dist.
as, & in
ol. 98. i
io 9. 1.
Venim.

hoc
is lare
Ref. seq
ro con-
in dua-
ultimis
huius
inf. in
ol. 107.
is late